

Analyzing driving and inhibiting factors of empowering students in sports entrepreneurship

Yaser Hozhabr¹, Zeinolabedin Fallah^{2*}, Mohammadali Noudehi³, Taher Bahlekeh⁴

¹ Department of Physical Education, Islamic Azad University, Gorgan Branch, Gorgan, Iran

² Department of Physical Education, Islamic Azad University, Gorgan Branch, Gorgan, Iran, Email: zyfallah@gmail.com

³ Department of Physical Education, Islamic Azad University, Gorgan Branch, Gorgan, Iran

⁴ Department of Physical Education, Islamic Azad University, Gorgan Branch, Gorgan, Iran

Article Info

Article type:
Research Full Paper

Article history:
Received: 17.02.2022
Revised: 07.01.2023
Accepted: 22.02.2023

Keywords:
Sports business
Sports development
Sports entrepreneurship
Entrepreneurship education

ABSTRACT

In order to start a business in the sports industry, it is necessary to strengthen the empowerment of students. On the other hand, in the way of empowering students, there are many obstacles that have not been paid much attention in previous researches. This research, focusing on physical education students, seeks to identify and analyze the driving and inhibiting factors of empowering physical education students in sports entrepreneurship. This research was done in two stages. In the first stage, based on conducting qualitative interviews, a list of related factors was extracted. The second stage, based on a questionnaire survey and by collecting information from 384 physical education students, evaluated the list identified in the first stage. The results of the exploratory factor analysis showed that three types of factors include, scientific and technological facilities, the presence of motivated students and access to facilities and infrastructure as driving factors and four factors include, the weakness of the educational system, administrative and legal barriers, financial limitations and the weakness of legal support has been summarized as the inhibiting factors. The results of this model indicated that 59.72% of the total percentage of variance explanation is related to the inhibiting factors and 40.28% is related to the driving factors. The results of the comparative tests showed that there is a significant difference between the driving factors in terms of the degree of interest in the field of study, having expertise and skills, as well as the employment status among the students.

Cite this article: Hozhabr, Y., Fallah, Z., Noudehi, M.A., Bahlekeh, T. 2023. Analyzing driving and inhibiting factors of empowering students in sports entrepreneurship. *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*, 10 (1), 211-228.

© The Author(s).

DOI: 10.22069/jead.2023.20891.1681

Publisher: Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources

تحلیل عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در کارآفرینی ورزشی

یاسر هژبر^۱، زین العابدین فلاح^{۲*}، محمدعلی نودهی^۳، طاهر بهلکه^۴

^۱ گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، گرگان، ایران

^۲ گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، گرگان، ایران، رایانامه: zyfallah@gmail.com

^۳ گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، گرگان، ایران

^۴ گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، گرگان، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله کامل علمی - پژوهشی	به منظور راه‌اندازی کسب‌وکار در صنعت ورزش، لازم است که توانمندسازی دانشجویان تقویت شود. از طرفی، در مسیر توانمندسازی دانشجویان، موانع متعددی متعددی قرار دارند که در تحقیقات پیشین کمتر مورد توجه قرار نگرفته است. این تحقیق با تمرکز بر دانشجویان تربیت بدنی در پی شناسایی و تحلیل عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان تربیت بدنی در کارآفرینی ورزشی است. این تحقیق در دو مرحله انجام شد. در مرحله اول مبتنی بر انجام مصاحبه‌های کیفی، لیستی از عوامل مرتبط استخراج شد. مرحله دوم، مبتنی بر پیمایش پرسشنامه‌ای و با جمع‌آوری اطلاعات از ۳۸۴ نفر دانشجویان تربیت بدنی، نسبت به ارزیابی لیست شناسایی شده در مرحله اول اقدام شد. نتایج تحلیل عامل اکتشافی نشان داد که سه نوع عامل شامل، تسهیلات علمی و فن‌آوری، وجود دانشجویان بانگیزه و دسترسی به امکانات و زیرساخت‌ها به‌عنوان عوامل پیش‌برنده و چهار عامل شامل، ضعف نظام آموزشی، موانع مدیریتی و قانونی، محدودیت‌های مالی و ضعف حمایت‌های قانونی نیز به‌عنوان عوامل بازدارنده خلاصه شده است. نتایج این مدل بیانگر این بود که از مجموع کل درصد تبیین واریانس، ۵۹/۷۲ درصد مربوط به عوامل بازدارنده و ۴۰/۲۸ درصد مربوط به عوامل پیش‌برنده است. نتایج آزمون‌های مقایسه‌ای نشان داد که عوامل پیش‌برنده بر حسب میزان علاقه به رشته تحصیلی، داشتن تخصص و مهارت و همچنین وضعیت اشتغال در بین دانشجویان تفاوت معنی‌داری دارد.
واژه‌های کلیدی: کسب و کار ورزشی توسعه ورزش کارآفرینی ورزشی آموزش کارآفرینی	

استناد: هژبر، ی.، فلاح، ز.، نودهی، م.ع.، بهلکه، ط. (۱۴۰۲). تحلیل عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در کارآفرینی ورزشی. *مطالعات کارآفرینی و توسعه پایدار کشاورزی*، ۱۰(۱)، ۲۱۱-۲۲۸.

DOI: 10.22069/jead.2023.20891.1681

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

مقدمه

صنعت ورزش زمینه کسب و کار تعداد زیادی از افراد را به طور مستقیم و غیرمستقیم در سراسر جهان فراهم کرده است و یکی از جهانی‌ترین صنایع در جهان است (Vanessa, 2012). با توجه به بزرگی صنعت ورزش برای اقتصاد جهانی، توجه مستمر از سوی سیاستگذاران، کارآفرینان و مدیران ورزشی را طلب می‌کند. پیشرفت صنعت ورزش دارای ارزش استراتژیک است زیرا با تلاش برای توانمندسازی اقتصادی افراد مختلف جامعه همراه است و بخشی از تلاش‌های فقرزدایی است (Ratten and Thukral, 2020). جو مساعد کسب‌وکارها در بخش ورزش نیز نشان‌دهنده این است که توسعه کسب‌وکارهای ورزشی در واقع تأثیر بسیار گسترده‌ای دارد. این تأثیر فقط به جامعه ورزش محدود نمی‌شود، بلکه به کل جامعه و بهبود مسائل رفاه اجتماعی آن مرتبط است. کسب‌وکار در صنعت ورزش همه محصولات، خدمات، مکان‌ها، افراد و افکاری که به مشتریان مرتبط با ورزش ارائه می‌شود را در بر می‌گیرد. بنابراین زمینه زیادی برای توسعه کسب‌وکارهای ورزش وجود دارد (Harsuki, 2007). از طرفی توسعه صنعت ورزش مستلزم مشارکت بخش‌های مختلف مانند دولت و زیرمجموعه‌های آن مانند دانشگاه‌ها در عمومی کردن فرصت‌های کارآفرینی در زمینه ورزش است (Juhani et al., 2020). در این راستا لازم است که دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیلان را با مهارت‌های مرتبط با صنایع و بخش‌هایی که برای اشتغال مناسب هستند یا فرصت‌های متعددی برای کسب‌وکار دارند، آماده کنند (Kothari and Handscombe, 2007). همچنین نیاز دانشجویان دانشگاه به توسعه ذهنیت‌های کارآفرینی، تجربه، تفکر خلاق، اعتماد به نفس و مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی به عنوان جزئی از برنامه درسی خود مورد تأکید قرار گرفته است (Rae

et al., 2011). بنابراین آموزش کارآفرینی و توانمندسازی دانشجویان می‌تواند منجر به خوداشتغالی دانشجویان شود (علی‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۵) و امروزه به فرصتی برای رسیدگی به معضل بیکاری و فقر تبدیل شده است (Acs, 2006). به دلیل مزایای بالقوه اجتماعی، اقتصادی و آموزشی، ارائه آموزش کارآفرینی در سطح جهانی افزایش یافته است (Charney and Libecap, 2000; Matlay and Carey, 2007).

از طرفی در سطح جهانی با افزایش رکود اقتصادی، نرخ بیکاری جوانان از جمله فارغ‌التحصیلان دانشگاهی رو به افزایش بوده است که این باعث شده است تا گزینه‌های کاری جایگزین مانند راه‌اندازی یک کسب و کار شخصی بیشتر مورد توجه قرار گیرد (González-Serrano et al., 2017; Roffe 2010). همچنین محققان توجه روزافزونی به کارآفرینی به عنوان یک انتخاب رو به رشد در مسیر شغلی به دلیل نقش حیاتی آن در پیشبرد توسعه اجتماعی-اقتصادی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته داشته‌اند (Pihie and Bagheri, 2013). یکی از شکل‌های کارآفرینی که در سال‌های اخیر مورد توجه جدی دولت‌ها و همچنین محققان قرار گرفته، خوداشتغالی فارغ‌التحصیلان است. پتانسیل فارغ‌التحصیلان دانشگاهی برای تبدیل شدن به کارآفرین به طور قابل توجهی بالا است (Campanella et al., 2013; Herrmann et al., 2008). بازار کار برای فارغ‌التحصیلان به دلیل "خصوصی‌سازی، مقررات‌زدایی، بازسازی، اثرات زیست محیطی، افزایش مقررات قانونی برای گروه‌های اقلیت و کاهش اندازه بخش عمومی" تغییر کرده است (Jones et al., 2017). این به معنای افزایش عدم اطمینان اقتصادی برای فارغ-التحصیلان به ویژه فارغ‌التحصیلان ورزشی است که

آنها را در انتخاب شغل خود انعطاف‌پذیرتر کرده است. علاوه بر این، جهانی شدن و افزایش تحرک بین‌المللی فارغ‌التحصیلان ورزش، چشم‌انداز اشتغال آنها را تغییر داده است. تنوع فرصت‌های شغلی ورزشی برای فارغ‌التحصیلان یک مزیت است. از طرفی در صورت فقدان توانمندی مناسب ممکن است چالش‌برانگیز نیز باشد (Ratten and Thukral, 2020). در واقع، این سوال مطرح است که چه گزینه‌هایی در اختیار فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به ویژه دانشجویان تربیت بدنی پس از تکمیل تحصیلات دانشگاهی خود در دسترس است. برای برخی، فرصت شغلی مرتبط با ورزش، به صورت فعالیت کارآفرینانه یا خوداشتغالی، یک جایگزین جذاب ثانویه است. بنابراین، باید اطمینان حاصل شود که فارغ‌التحصیلان مرتبط با ورزش به توانمندی لازم برای موفقیت در دنیای کسب‌وکار مجهز شوند (Jones and Jones, 2014). به منظور راه‌اندازی کسب‌وکار لازم است که توانمندسازی دانشجویان برای شروع فعالیت کارآفرینی و راه‌اندازی کسب‌وکار مرتبط با بخش ورزش مد نظر قرار گیرد. در حالی که در مسیر توانمندسازی دانشجویان مشکلات و موانع متعددی و از طرفی تسهیل‌کننده‌های مختلفی قرار دارند که در تحقیقات مختلف مورد توجه قرار نگرفته است. این تحقیق با تمرکز بر دانشجویان تربیت بدنی در پی شناسایی و تحلیل عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان تربیت بدنی در کارآفرینی ورزشی است. نتایج این تحقیق می‌تواند در بهبود سرفصل‌های دروس دانشگاهی و همچنین سایر خدمات تحصیلی و آموزشی در راستای سوق دادن دانشجویان به کارآفرینی در زمینه ورزش تأثیرگذار باشد.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

کارآفرینی ورزشی: کارآفرینی ورزشی را می‌توان به روش‌های مختلفی تعریف کرد. تعریف گسترده‌ای از کارآفرینی ورزشی به هر فعالیت نوآورانه‌ای اشاره دارد که دارای هدف ورزشی باشد. اما به طور کلی کارآفرینی ورزشی شامل فرآیندها، شیوه‌ها و فعالیت‌های تصمیم‌گیری است که منجر به توسعه محصولات، خدمات یا بازارها می‌شود (Vanessa, 2012). کارآفرینی ورزشی در این تحقیق به عنوان مجموعه ارزش‌هایی که بر تمایل سازمان‌ها یا افراد برای ایجاد و توسعه فعالیت‌های نوآورانه تأثیر می‌گذارد، مفهوم‌سازی شده است.

توانمندسازی کارآفرینانه: واژه توانمندسازی در علم مدیریت از اواسط قرن بیستم و همزمان با ظهور نهضت روابط انسانی برای بهبود شرایط انسانی شکل گرفت (Chiang and Hsieh, 2012). توانمندسازی به مفهوم احساس مسئولیت و پاسخ‌گویی بیشتر دانشجویان برای بهبود عملکرد سازمان است (Greasley et al., 2008) که در این تحقیق منظور برخورداری دانشجویان تربیت بدنی از دانش، مهارت، نگرش و به طور کلی توانمندی کارآفرینانه است. در طی سال‌های اخیر توجه به توانمندی دانشجویان منجر به تحولات مثبت و فراوان در اجرای فعالیت‌های کاری دانشجویان شده است (Miri et al., 2011). به همین علت هم توانمندسازی را به عنوان یک راه روانشناختی که دانشجویان می‌باید برای توانمند شدن و کسب موفقیت اجرا کنند در نظر گرفته شده است. توانمندی دانشجویان یکی از عوامل مهم برای بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی در بخش ورزش است. بنابراین لازم است که سیاست‌داشتن دانشجویان بهره‌مند از مهارت‌های سطح بالای کارآفرینی، به عنوان محور ارائه خدمات آموزشی دانشگاه‌ها مد نظر قرار گیرد. به طور کلی

توانمندی‌ها، نگرش‌ها و مهارت‌های کارآفرینی است (Fayolle et al., 2006).

آموزش کارآفرینی: نقش تأثیرگذار دانشگاه‌ها در اقتصادهای جدید به میزان زیاد برجسته شده است (Leal Filho et al. 2019). تحقیقات متعددی بر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و ظرفیت آنها در جهت ارتقای کارآفرینی متمرکز شده است (Autio et al., 2001; Krueger et al., 2000; Liñán and Chen, 2009). اعتماد به تأثیر آموزش کارآفرینی بر کارآفرینی فارغ‌التحصیلان بالقوه توسط محققان مختلف مورد تأکید قرار گرفته است (Knight, 1991; Matlay, 2006) و بیان شده است که آموزش به طور کلی و آموزش کارآفرینی به طور خاص، تأثیر مثبتی بر تمایل به خوداشتغالی دارد (Reynolds, 1997). در برخی تحقیقات پیشنهاد شده است که دانشگاه‌ها باید برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی خاصی را ارائه دهند که فرهنگ سازمانی را پرورش دهد که دانشجویان را با پتانسیل برای تبدیل شدن به کارآفرینان موفق هدایت کند. اساساً یک محیط کارآفرینی را ترویج کند. به طور فزاینده‌ای، دانشگاه‌ها تلاش می‌کنند تا دانش و مهارت‌های لازم را برای راه‌اندازی کسب‌وکار یا توسعه نگرش‌های کارآفرینی به دانشجویان خود ارائه دهند (Bergmann et al. 2016).

با در نظر گرفتن محبوبیت روزافزون کارآفرینی و استارت آپ‌ها در بخش‌های مختلف صنعت، گسترش آموزش کارآفرینی به رشته‌های غیرتجاری مانند تربیت بدنی منطقی به نظر می‌رسد. به تدریج، برنامه‌های بیشتری برای ارائه آموزش کارآفرینی به دانشجویان غیرتجاری طراحی می‌شود (Roberts et al., 2014). با این حال، برای القای مهارت‌های کارآفرینی در بین دانشجویان غیرتجاری، آموزش کارآفرینی باید خاص‌تر و مبتنی بر نظم باشد (Jungnickel et al., 2009). محققان نیاز و اهمیت

توانمندسازی دانشجویان یعنی افزایش توانایی‌های دانشجویان به گونه‌ای که آنها به بهترین نحو بتوانند به حرفه مورد نظر خویش برسند و در آن موفق باشند (ثانی و همکاران، ۱۳۹۸). برای به دست آوردن درک مناسبی از توانمندسازی باید تفاوت میان توانمندی شغلی و اشتغال را درک نمود. اشتغال یعنی داشتن کار، درحالی‌که توانمندی شغلی یا قابلیت اشتغال یعنی ویژگی‌هایی که برای شروع، حفظ و پیشرفت در کار ضروری است (موسوی نیارکی و همکاران، ۱۳۹۸). بنابراین می‌توان گفت که توانمندسازی یعنی کمک به ایجاد توانایی در جهت اشتغال اولیه، حفظ شغل و (در صورت نیاز) یافتن شغلی دیگر. در مجموع انتظار می‌رود که فرآیند توانمندسازی در نهایت به ارتقای سطح کیفی زندگی شخصی فارغ‌التحصیلان نیز کمک کند.

به طور کلی توانمندی کارآفرینی از ذهنیتی سرچشمه می‌گیرد که فرد را به سمت ریسک‌پذیری برای مقابله با عدم اطمینان سوق می‌دهد و با انواع دیگر نگرش‌ها و مهارت‌ها، مانند جسارت، نبوغ، رهبری، پشتکار و قاطعیت مشخص می‌شود (Oosterbeek et al., 2010). کارآفرینان افرادی هستند که زمانی که محیط پر از هرج و مرج، ناسازگار، نامنسجم و نامتعادل است به دنبال فرصتی برای ارائه محصول یا خدمات جدید به جامعه هستند (Yazdanifar and Soleimani, 2015). علاوه بر این، افراد دارای توانمندی کارآفرینی، مستعد داشتن الزامات منحصر به فرد و دارای دانش و مهارت‌های متفاوت نسبت به سایر افراد یا کارآفرینان معمولی هستند (Falkang and Alberti, 2000). آموزش کارآفرینی ممکن است به این نیازها و دانش منحصر به فرد کمک کند و شامل هر برنامه آموزشی یا فرآیند آموزشی با هدف توسعه

پژوهشی لیستی از عوامل بازدارنده رفتاری و انسانی در اشتغال و کارآفرینی ورزش ایران ارائه کردند که اینها شامل: نگرش‌ها و مولفه‌های رفتاری جامعه‌ی ایرانی در وابستگی به بدنه‌ی دولتی و بالا بودن روحیه مطالبه‌گری از دولت، عدم اعتماد منابع انسانی به بخش خصوصی از یک طرف و زیاده‌خواهی و منفعت‌طلبی بخش خصوصی، ناکامی دولت در پیاده‌سازی اصل ۴۴ در واگذاری به بخش خصوصی، باور عمومی جامعه ایرانی به انجام امور به صورت فردی؛ مقاومت جامعه ورزش در ورود اشخاص غیرورزشی توانمند در حوزه‌های مدیریتی، اقتصادی و مالی و در عین حال فاقد سابقه ورزشی، فراز و فرودهای مسائل امنیتی و امنیت سرمایه‌گذاری و تاثیر آن به گرایش به انجام امور به صورت کوتاه‌مدت و استقبال از پروژه‌های زودبازده، تمایل دستیابی مدیران به سودهای کوتاه مدت و عدم وجود سیستم کنترلی منعطف و ارگانیک است. شریفی و همکاران (۱۳۹۸) مواردی مانند دانش و مهارت اکادمیک، دانش و مهارت‌های مرتبط با محیط کار، نگرش و ویژگی‌های فردی، کارگروهی و کار تیمی را از مؤلفه‌های مهم و کلیدی اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان دانشگاهی معرفی کردند. صفری و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی مهمترین نواقص و بازدارنده‌های توانمندسازی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان را شامل تعاملات سازنده، اصلاحات آموزشی رفاهی و بازننگری در نظام اداری دانشگاه معرفی کردند که تاثیر مستقیم بر تربیت دانشجو معلمان توانمند دارد. غلامی و همکاران (۱۳۹۵) پژوهشی با بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد نسبت به آینده شغلی به این نتیجه رسیدند که دانشجویان عوامل شخصیتی و اجتماعی را مهم‌تر از عوامل آموزشی و زمینه‌ای موثر بر اشتغال، ارزیابی کردند. همچنان از بین ویژگی‌های شخصیتی داشتن مهارت کافی، سازگاری، ارتباط

آموزش کارآفرینی را برای دانشجویان غیرتجاری، که ایده دارند، اما فاقد دانش و مهارت برای توسعه آن به یک تجارت هستند، تاکید می‌کنند (Jones and Jones, 2014; Teixeira and Forte, 2009). نیاز به زمینه‌سازی آموزش کارآفرینی در رشته‌های غیرتجاری در ادبیات مورد تاکید قرار گرفته است (Shepherd and Patzelt, 2017).

در ادبیات پیشین، برخی از مطالعات به آموزش کارآفرینی در رشته‌های غیر تجاری پرداخته‌اند و استدلال کردند که بینش تجاری باید در طراحی برنامه درسی در دانشکده‌های غیرتجاری با هدف توسعه مهارت‌های ضروری مورد نیاز برای توسعه و افزایش خلاقیت ادغام شود (Jones and Jones, 2014; Roberts et al., 2014).

علی‌رغم این تلاش‌ها، ادبیات در مورد عوامل پیش‌برنده و بازدارنده آموزش کارآفرینی در سایر رشته‌ها به ویژه در زمینه دانشجویان تربیت بدنی محدود است. در ادامه به برخی تحقیقات مرتبط اشاره می‌شود. کرمانشاهی و همکاران (۱۴۰۰) به این نتایج دست یافتند که بین توانمندسازی و رضایت شغلی و کیفیت خدمات سازمانی ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان شرقی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. خیاط و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی بیان کردند که عوامل زمینه‌ای شامل زیرساخت‌ها و بسترها، عوامل قانونی-نهادی، عوامل اقتصادی، زمینه شخصی و عوامل فرهنگی-اجتماعی بر توسعه کارآفرینی ورزش زنان ایران تأثیرگذار است. بهاری دلپوند و همکاران (۱۳۹۸)، نشان دادند که مواردی مانند، انرژی-پشتکار، قدرت طلبی، استعداد، نوآوری و عزم و اراده، فرصت جویی، تفکر دانشی، فرایند رفتاری، توانایی نفوذ بر دیگران و توانایی سازگاری با دیگران برای توانمندسازی دانشجویان در راستای کارآفرینی ضروری است. فراهانی و همکاران (۱۳۹۸)

چک، مجارستان، لهستان و اسلواکی به این نتیجه رسیدند که کشورهایی که آموزش کارآفرینی را از سطح دبیرستان آغاز کرده‌اند نتایج بهتری در خودکارآمدی کارآفرینی گرفته‌اند و در این بین آموزش جستجو و پژوهش و برنامه‌ریزی مناسب نقش مهمی در توانمندی ایفا می‌کند. مقایسات جنسیتی نیز حاکی از تمایل کمتر زنان در کارآفرینی بود. نتایج تحقیق (Lee et al. 2017) نشان داد که "شایستگی کارآفرینانه"، "انگیزه مثبت کارآفرینی"، "استفاده از فناوری خلاق" و "سرمایه‌گذاری مداوم در توسعه فنی" برای توانمندی در راستای "کارآفرینی"، "نوآوری"، "فناوری" و "اقتصاد" بسیار مهم هستند و دولت می‌بایست در این موارد نقش تسهیل‌گر ایفا کند. جمع‌بندی تحقیقات حاکی از این است که مطالعات مرتبط با توانمندی دانشجویان در زمینه کارآفرینی با تأکید بر بخش ورزش موجود نیست و ضرورت چنین تحقیقاتی وجود دارد.

روش تحقیق

این تحقیق در دو مرحله انجام شد. در مرحله اول مبتنی بر انجام مصاحبه‌های کیفی با ۱۲ نفر از خبرگان متخصص در بخش ورزش (اساتید مدیریت ورزشی) و همچنین اساتید مدیریت آموزشی و کارآفرینی آگاه به موضوع پژوهش (دارای کتاب و مقاله مرتبط) که به روش گلوله برفی انتخاب شدند، لیستی از عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در زمینه کارآفرینی ورزش استخراج شد. مرحله دوم، مبتنی بر پیمایش پرسشنامه‌ای و از نوع تحقیقات توصیفی و غیرآزمایشی بود. جامعه آماری مرحله دوم شامل کلیه دانشجویان تربیت بدنی کشور بود که از بین آنها حداکثر حجم نمونه یعنی ۳۸۴ نفر تعیین شد و نسبت به ارزیابی لیست عوامل پیش‌برنده و بازدارنده شناسایی شده در مرحله اول اقدام شد. در

داشتن با سازمان‌های مختلف و توانایی حل مساله از بین عوامل اجتماعی توسعه‌ی فرهنگ کاریابی و بهبود اوضاع اجتماعی و اقتصادی اهمیت بیشتری در توانمندی شغلی دانشجویان داشتند.

Zang et al. (2020) پژوهشی در کشور چین به این نتیجه رسید که اعتماد بین فردی به طور مثبتی رابطه بین توانمندسازی روانشناختی و رفتار شغلی معلمان را تعیین می‌کند. (Hannu Rätty et al. 2019) پژوهشی با عنوان توانایی‌ها و انتظارات دانشجویان دانشگاه‌های فنلاند از بازار کار به این نتیجه رسیدند که ثبات و همراهی با دیگران مهمترین قابلیت عمومی برای افزایش توانمندی محسوب می‌شود. علاوه بر این دانشجویان مهارت‌های کارآفرینی و برون‌گرایی را به عنوان الزامات غالب برای حضور موفق در بازار کار معرفی کردند. (Kim et al. 2019) پژوهشی با عنوان تجزیه و تحلیل عملکرد دولت در حوزه اشتغال‌زایی دانشجویان به این نتیجه رسیدند که برنامه‌های آموزشی تخصصی و یادگیری مداوم بر گسترش توانمندی اشتغال دانشجویان اثرگذار است. (Kintu et al. 2019) بیان کردند که ویژگی‌های کارآفرینانه، شناخت مدل کسب و کار و منابع دیگر شامل توانایی کار گروهی، سبک رهبری و مدیریت از عوامل موفقیت‌آمیز در شروع کسب و کار کوچک دانشجویی هستند. (Weber et al. 2019) این پژوهش خود نشان دادند که مهارت‌های مدیریت مالی می‌تواند زمینه شناخت و بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی را فراهم نماید و باعث افزایش توانمندی کارآفرینی شود. (Mosey et al. 2019) بیان کردند که فرصت‌های تحقیقاتی و مطالعاتی باعث افزایش خودکارآمدی و توانمندی کارآفرینی و بهبود نگرش به کارآفرینی در بین دانشجویان می‌شود. (Nowiński et al. 2019) پژوهشی در بین دانشجویان کشورهای جمهوری

گردآوری شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی: میانگین و انحراف معیار برای اولویت‌بندی گویه‌ها استفاده شد. همچنین روش‌های آمار استنباطی شامل، تحلیل عاملی، آزمون t تک‌نمونه‌ای و آزمون‌های مقایسه میانگین t, F نیز استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با کمک نرم‌افزارهای آماری SPSS²⁶ و Excel صورت گرفته است.

یافته‌ها

ویژگی‌های توصیفی پاسخگویان: اطلاعات توصیفی پاسخگویان بیانگر این بود که میانگین سنی آنها ۲۸/۴ سال است که کمترین آن ۲۱ سال و بیشترین نیز ۴۷ سال می‌باشد. میانگین واحدهای گذرانده شده ۴۵/۶ واحد بود که معدل این واحدها ۱۴/۷ محاسبه شده بود. بیشترین تعداد واحد گذرانده شده ۱۱۵ و کمترین آن ۱۲ بود. همچنین بیشترین میزان معدل ۱۹/۶ و کمترین آن نیز ۱۲ بود. ۵۲/۵ درصد پاسخگویان در مقطع کارشناسی، ۳۱/۹ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۱۵/۶ درصد در مقطع دکتری تحصیل می‌کردند. میانگین درآمد خانواده پاسخگویان نیز حدود پنج میلیون تومان محاسبه شد. علاوه بر آن از نظر ترکیب جنسی، ۷۷/۳ درصد از مشارکت‌کنندگان مرد بودند. اعضای خانواده ۶۶/۷ درصد پاسخگویان دارای کسب و کار خصوصی بودند. از نظر میزان علاقه به رشته تربیت بدنی، ۱۱/۷ درصد در سطح کم، ۲۲/۱ درصد در سطح متوسط و ۶۶/۲ درصد در سطح زیاد به رشته خود علاقه داشته‌اند. در همین زمینه ۸۵/۶ درصد پاسخگویان عنوان کرده‌اند که علاوه بر رشته تربیت بدنی به کسب تخصص یا مهارت دیگری نیز اقدام کرده‌اند تا برای کارآفرینی در زمینه ورزش مورد استفاده قرار دهند. ۶۶/۷ درصد پاسخگویان نیز در حد زیاد و بسیار زیاد خوداشتغالی در حیطه تربیت بدنی را برای خود

این تحقیق ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق-ساخته بود، که با توجه هدف تحقیق و اطلاعات حاصل از مرحله اول تحقیق تدوین شد. این پرسشنامه در دو قسمت شامل؛ (۱) متغیرهای مربوط به ویژگی‌های شخصی، تحصیلی و آموزشی پاسخگویان، (۲) اهمیت عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی تدوین شد. شایان ذکر است که متغیرهای گروه دوم با استفاده از طیف لیکرت طراحی شده‌اند. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه با توجه به نظرات گروهی از متخصصان شامل؛ اعضای هیأت علمی دانشگاه و کارشناسان شاغل در ادارات کل تربیت بدنی چند استان مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن با انجام یک طرح مطالعه راهنما بر روی ۲۵ نمونه خارج از جامعه آماری و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ارزیابی شد. ضریب آلفای کرونباخ برای قسمت‌های مختلف پرسشنامه همانطور که در جدول (۱) مشاهده می‌شود حاکی از این است که ابزار سنجش از پایایی لازم برخوردار بود.

جدول ۱- ضریب آلفای کرونباخ

سازه‌ها	ضریب آلفا
عوامل پیش‌برنده	۰/۷۴
عوامل بازدارنده	۰/۷۷

برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای^۱ برای انتخاب استان‌ها و گروه‌های آموزشی تربیت بدنی استفاده شد، که در این مرحله تعداد ۷ استان و ۱۳ گروه تربیت بدنی طی سال‌های ۱۴۰۰-۱۴۰۱ انتخاب شد. در مرحله بعدی برای انتخاب نمونه‌های مورد مطالعه؛ به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده با انتساب متناسب (به تفکیک تعداد دانشجویان هر گروه)، پرسشنامه‌ها به صورت حضوری و نیز همکاری مدیران گروه توزیع و اطلاعات لازم

¹ Multiple cluster sampling

کسب و کارهای ورزشی و گرفتن الگو" بیشترین میانگین را از دیدگاه پاسخگویان داشته است. کمترین میانگین نیز مربوط به گزینه‌های "قوانین سخت‌گیرانه در ثبت ایده‌های نوین ورزشی"، "تأکید بر مدرک‌گرایی به جای توجه به کارآفرینی"، "وجود ارتباطات علمی در مقیاس ملی و بین‌المللی" و "وجود تکنولوژی‌های تسهیل‌کننده کارآفرینی" بوده است. در واقع امتیاز کم ارتباطات علمی به معنای اهمیت کم آن نیست بلکه به علت این است که در حال حاضر چنین ارتباطاتی وجود ندارد که بتواند اثربخشی خود را داشته باشد.

امکان‌پذیر می‌دانند. به علاوه ۵۲/۷ درصد نیز توانسته با امکانات خود در راستای خوداشتغالی اقدام کنند. **اولویت‌بندی عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی:** جدول ۲ اولویت عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در زمینه کارآفرینی ورزشی را نشان می‌دهد. با توجه به جدول مشاهده می‌شود که "مشارکت در جشنواره‌های و رویدادهای برگزار شده مرتبط با کارآفرینی ورزشی"، "ورزشی بودن دانشجویان (داشتن پیش‌زمینه ورزشی)"، "برگزاری کم استارت آپ‌های بخش کارآفرینی ورزشی" و "امکان آشنایی با کارآفرینان موفق در

جدول ۲- اولویت‌بندی ملزومات خوداشتغالی و کارآفرینی دانشجویان

ردیف	گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	رتبه
۱	ضعف عملکرد اساتید در آموزش کارآفرینی	۳/۵۲	۱/۵۵	۱۶
۲	تئوریک بودن سیستم آموزشی دانشگاه به ویژه در گروه‌های تربیت بدنی	۳/۴۴	۱/۴۵	۱۸
۳	عدم لحاظ کردن کارآفرینی بعنوان دروس دانشجویان	۳/۵۱	۱/۶۲	۱۷
۴	تأکید بر مدرک‌گرایی به جای توجه به کارآفرینی	۲/۱۸	۱/۴۹	۲۶
۵	قدیمی و سنتی بودن مطالب و محتواهای آموزش ارائه شده در کلاس‌ها	۲/۷۵	۱/۳۹	۳۲
۶	نبود یا ضعف برنامه کارآموزی و کارورزی ورزشی	۳/۶۸	۱/۵۰	۱۲
۷	استفاده از اساتید کم تجربه و بی تجربه و نا آشنا با بازار کسب و کارهای ورزشی	۳/۵۷	۱/۴۸	۱۵
۸	قوانین سخت‌گیرانه در ثبت ایده‌های نوین ورزشی	۳/۱۶	۱/۳۱	۲۸
۹	کم‌توجهی به جنبه‌های عملی و اجرایی راه‌اندازی کسب و کارهای ورزشی	۲/۹۵	۱/۵۴	۳۰
۱۰	وجود تکنولوژی‌های تسهیل‌کننده کارآفرینی	۲/۷۲	۱/۴۷	۳۳
۱۱	عدم استفاده از مشوق‌های تاسیس شرکت دانش بنیان	۲/۷۶	۱/۳۶	۳۱
۱۲	وجود کانال‌ها و رسانه‌های ارتباطی جدید و تسهیل‌کننده کارآفرینی	۳/۳۳	۱/۲۷	۲۲
۱۳	فقدان روابط موثر بین دانشگاه، گروه‌های تربیت بدنی و بازار ورزش	۳/۷۲	۱/۵۱	۱۰
۱۴	در دسترس بودن درگاه‌های آموزشی تخصصی به طور مستمر	۳/۴۱	۱/۶۲	۱۹
۱۵	وجود ارتباطات علمی در مقیاس ملی و بین‌المللی	۲/۲۵	۱/۵۸	۲۴
۱۶	مشکلات مالی خانواده برای حمایت از دانشجویان کارآفرین	۳/۶۲	۱/۴۲	۱۳
۱۷	حضور اساتید متخصص و کارآفرین به طور دائم و یا موقت	۳/۹۲	۱/۲۸	۳
۱۸	کم بودن مدیران ریسک‌پذیر در بخش عملیاتی کردن کارآفرینی در دانشگاه	۲/۹۷	۱/۲۵	۲۹
۱۹	عدم برنامه‌ریزی صحیح دولت در میزان ورودی دانشجویان تربیت بدنی مورد نیاز جامعه	۳/۱۷	۱/۲۲	۲۷
۲۰	در اولویت نبودن هزینه برای پروژه‌های کارآفرینی	۳/۲۵	۱/۳۵	۲۴
۲۱	نداشتن سرمایه کافی شخصی برای راه‌اندازی کسب و کار	۳/۳۵	۱/۲۹	۲۱
۲۲	دسترس آسان و ارزان به امکانات موجود دانشگاه برای دانشجویان	۳/۴۰	۱/۱۹	۲۰

تحلیل عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان .. / یاسر هژبر و همکاران

ردیف	گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	رتبه
۲۳	وجود دانشجویان توانمند از نظر تجربه کاری در ورزش	۳/۷۷	۱/۱۳	۸
۲۴	وجود امکانات و زیرساخت‌های ورزشی مناسب در گروه‌های تربیت بدنی	۳/۸۸	۱/۲۱	۶
۲۵	وجود دانشجویان با نمونه‌های موفق در کسب و کارهای ورزشی	۳/۷۶	۱/۳۰	۹
۲۶	مشارکت در جشنواره‌های و رویدادهای برگزار شده مرتبط با کارآفرینی ورزشی	۳/۹۵	۱/۳۰	۱
۲۷	ورزشی بودن دانشجویان (داشتن پیش‌زمینه ورزشی)	۳/۹۲	۱/۴۱	۲
۲۸	کم‌توجهی به تجاری‌سازی ایده‌های نوین دانشجویان در زمینه ورزش	۳/۳۱	۱/۵۴	۲۳
۲۹	امکان آشنایی با کارآفرینان موفق در کسب و کارهای ورزشی و گرفتن الگو	۳/۸۹	۱/۳۰	۵
۳۰	حمایت کم از ثبت اختراعات از دانشجویان برتر	۳/۲۲	۱/۴۱	۲۵
۳۱	برگزاری کم استارت آپ‌های بخش کارآفرینی ورزشی	۳/۹۰	۱/۴۷	۴
۳۲	وجود دانشجویان بانگیزه خوداشتغالی	۳/۷۷	۱/۲۶	۷
۳۳	عدم ارتباط و حمایت از دانشجویان فارغ‌التحصیل	۳/۶۱	۱/۳۰	۱۴
۳۴	بودجه کم دانشگاه برای امور عملی درس‌های تربیت بدنی	۳/۶۹	۱/۲۲	۱۱

* میانگین از ۵-۱ محاسبه شده است.

نتایج تحلیل عاملی: به منظور شناسایی عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در کارآفرینی ورزشی و کاهش تعداد متغیرهای تبیین‌کننده توانمندسازی از تکنیک تحلیل عاملی اکتشافی به روش تحلیل مولفه‌های اصلی استفاده شده است. بر این اساس در گام اول به بررسی مناسب بودن مجموعه موردنظر برای تحلیل عاملی پرداخته شده است. در این رابطه، مقدار KMO برابر با ۰/۷۵۳ محاسبه شده است و مقدار بارتلت که در سطح ۰/۰۱ درصد معنی‌دار شده است، برابر با ۱۷۵۶/۲۲ محاسبه شده است که بیانگر مناسب بودن داده‌ها برای انجام تحلیل عاملی است. پس از اطمینان از مناسب بودن مجموعه موردنظر، به انجام تحلیل عاملی اقدام شده است. در این خصوص چرخش وریماکس^۱ برای ایجاد یک ساختار عاملی متناسب به علت اینکه جداسازی عامل‌ها را بطور شفاف و واضح انجام

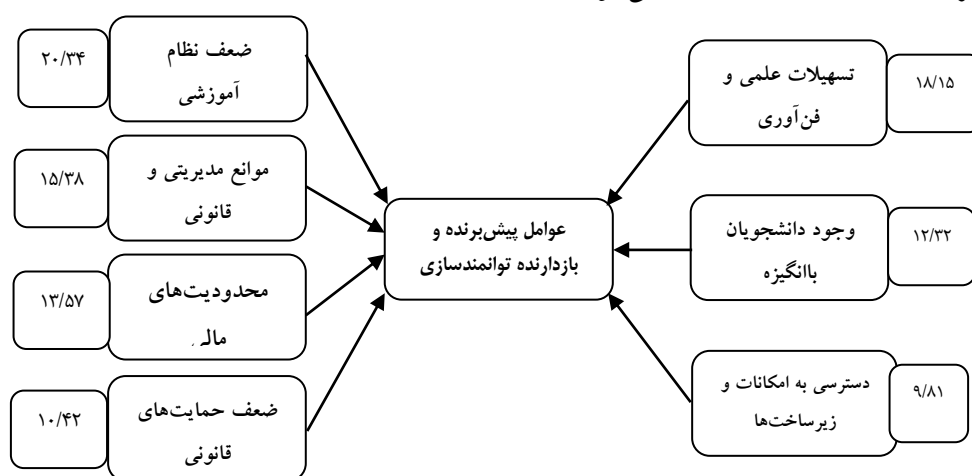
می‌دهد بهره گرفته شده است و برای تعیین تعداد عامل‌ها براساس مقادیر ویژه بیشتر از یک عمل شده است. جدول (۴) گویه‌های هفت عامل استخراج شده با فرض معنی‌داری بارهای عاملی بیش از ۰/۵ را در هر عامل نشان می‌دهد. بر این اساس، عامل نخست با مقدار ویژه ۴/۳۸ به تنهایی تبیین‌کننده ۱۶/۱۱ درصد واریانس کل می‌باشد. عامل‌های دوم تا هفتم نیز به ترتیب تبیین‌کننده ۱۴/۳۷، ۱۲/۱۸، ۱۰/۷۵، ۹/۷۶، ۸/۲۵ و ۷/۷۷ درصد واریانس کل می‌باشند. به‌طور کلی هفت عامل در مجموع توانسته‌اند ۷۹/۱۹ درصد از کل واریانس مجموعه مورد تحلیل را توضیح دهند. جدول (۴) متغیرهای معنی‌دار در هر عامل را پس از چرخش به روش واریماکس و بر اساس قرار گرفتن متغیرهایی با بار عاملی بزرگتر از ۰/۵ را نشان می‌دهد که بر این اساس نامگذاری عامل‌ها صورت گرفته است.

جدول ۳- نتایج تحلیل عاملی عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در کارآفرینی ورزشی

بار عاملی	گویه‌ها	نام پیشنهادی
۰/۹۴۱	تئوریک بودن سیستم آموزشی دانشگاه به ویژه در گروه‌های تربیت بدنی	ضعف نظام آموزشی مقدار ویژه: ۴/۳۸ درصد واریانس: ۱۶/۱۱
۰/۹۳۲	کم‌توجهی به جنبه‌های عملی و اجرایی راه‌اندازی کسب و کارهای ورزشی	
۰/۸۱۵	تأکید بر مدرک‌گرایی به جای توجه به کارآفرینی	
۰/۸۸۶	ضعف عملکرد اساتید در آموزش کارآفرینی	
۰/۸۷۵	قدیمی و سنتی بودن مطالب و محتوای آموزش ارائه شده در کلاس‌ها	
۰/۷۱۴	نبودن یا ضعف برنامه کارآموزی و کارورزی ورزشی	
۰/۶۱۸	استفاده از اساتید کم‌تجربه و بی‌تجربه و نا آشنا با بازار کسب‌وکارهای ورزشی	
۰/۵۹۳	عدم لحاظ کردن کارآفرینی بعنوان دروس دانشجویان	
۰/۷۸۲	وجود تکنولوژی‌های تسهیل‌کننده کارآفرینی	تسهیلات علمی و فن‌آوری مقدار ویژه: ۳/۷۸ درصد واریانس: ۱۴/۳۷
۰/۷۴۶	وجود کانال‌ها و رسانه‌های ارتباطی جدید و تسهیل‌کننده کارآفرینی	
۰/۵۴۸	وجود ارتباطات علمی در مقیاس ملی و بین‌المللی	
۰/۸۹۳	در دسترس بودن درگاه‌های آموزشی تخصصی به طور مستمر	
۰/۶۲۷	حضور اساتید متخصص و کارآفرین به طور دائم و یا موقت	
۰/۹۱۴	قوانین سخت‌گیرانه در ثبت ایده‌های نوین ورزشی	موانع مدیریتی و قانونی مقدار ویژه: ۳/۲۸ درصد واریانس: ۱۲/۱۸
۰/۹۵۲	کم بودن مدیران ریسک‌پذیر در بخش عملیاتی کردن کارآفرینی در دانشگاه	
۰/۵۷۷	عدم استفاده از مشوق‌های تاسیس شرکت دانش بنیان	
۰/۶۳۸	فقدان روابط موثر بین دانشگاه، گروه‌های تربیت بدنی و بازار ورزش	
۰/۷۹۶	عدم برنامه‌ریزی صحیح دولت در میزان ورودی دانشجویان تربیت بدنی مورد نیاز جامعه	
۰/۷۶۹	مشکلات مالی خانواده برای حمایت از دانشجویان کارآفرین	محدودیت‌های مالی مقدار ویژه: ۲/۹۵ درصد واریانس: ۱۰/۷۵
۰/۷۴۲	نداشتن سرمایه کافی شخصی برای راه‌اندازی کسب و کار	
۰/۸۵۵	بودجه کم دانشگاه برای امور عملی درس‌های تربیت بدنی	
۰/۷۶۳	در اولویت نبودن هزینه برای پروژه‌های کارآفرینی	
۰/۶۴۲	وجود دانشجویان بانگیزه خوداشتغالی	وجود دانشجویان بانگیزه مقدار ویژه: ۲/۷۵ درصد واریانس: ۹/۷۶
۰/۹۲۱	وجود دانشجویان توانمند از نظر تجربه کاری در ورزش	
۰/۸۵۰	وجود دانشجویان با نمونه‌های موفق در کسب و کارهای ورزشی	
۰/۵۹۴	ورزشی بودن دانشجویان (داشتن پیش‌زمینه ورزشی)	
۰/۵۶۴	کم‌توجهی به تجاری‌سازی ایده‌های نوین دانشجویان در زمینه ورزش	ضعف حمایت‌های قانونی مقدار ویژه: ۲/۵۲ درصد واریانس: ۸/۲۵
۰/۷۳۶	حمایت کم از ثبت اختراعات از دانشجویان برتر	
۰/۸۷۸	برگزاری کم استارت‌آپ‌های بخش کارآفرینی ورزشی	
۰/۷۵۳	عدم ارتباط و حمایت از دانشجویان فارغ‌التحصیل	
۰/۶۵۳	وجود امکانات و زیرساخت‌های ورزشی مناسب در گروه‌های تربیت بدنی	دسترسی به امکانات و زیرساخت‌ها مقدار ویژه: ۱/۹۶ درصد واریانس: ۷/۷۷
۰/۵۶۴	مشارکت در جشنواره‌های و رویدادهای برگزار شده مرتبط با کارآفرینی ورزشی	
۰/۶۹۲	دسترس آسان و ارزان به امکانات موجود دانشگاه برای دانشجویان	
۰/۷۷۲	امکان آشنایی با کارآفرینان موفق در کسب‌وکارهای ورزشی و گرفتن الگو	

در این شکل سه نوع عامل تسهیلات علمی و فن‌آوری، وجود دانشجویان باانگیزه و دسترسی به امکانات و زیرساخت‌ها به عنوان عوامل پیش‌برنده و چهار عامل ضعف نظام آموزشی، موانع مدیریتی و قانونی، محدودیت‌های مالی و ضعف حمایت‌های قانونی نیز به عنوان عوامل بازدارنده در توانمندسازی دانشجویان در زمینه کارآفرینی ورزشی خلاصه شده است.

با توجه به جدول و مشاهد گویه‌های معنی‌دار در هر عامل می‌توان هفت عامل معنی‌دار شده را نامگذاری کرد. این عوامل به ترتیب ضعف نظام آموزشی، تسهیلات علمی و فن‌آوری، موانع مدیریتی و قانونی، محدودیت‌های مالی، وجود دانشجویان باانگیزه، ضعف حمایت‌های قانونی و دسترسی به امکانات و زیرساخت‌ها نامگذاری شدند. این عوامل با توجه به نوع خود (عوامل پیش‌برنده یا بازدارنده) در شکل ۱ نیز نشان داده شده است. ملاحظه می‌شود که

شکل ۱- عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در کارآفرینی ورزشی

گروه‌های دوتایی) و کروسکال والیس (برای گروه‌های چندگانه) میانگین عوامل پیش‌برنده و بازدارنده مقایسه شد. طبق مندرجات جدول ۴، عوامل بازدارنده تفاوت معنی‌داری در بین هیچ کدام از گروه‌های مختلف پاسخگویان ندارد. اما عوامل پیش‌برنده در بین دو گروه پاسخگویان بر حسب داشتن تخصص و مهارت دیگر و همچنین وضعیت اشتغال تفاوت معنی‌داری دارد و افرادی که نسبت به فراگیری تخصص و مهارت دیگر غیر از رشته تحصیلی خود اقدام کرده‌اند و افراد خودشاغل عوامل پیش‌برنده را مهم ارزیابی کرده‌اند. در واقع در این دو گروه پاسخگویان عوامل بازدارنده نتوانسته مانعی برای توانمندی آنها در راستای کارآفرینی شود.

از مقادیر شکل ۳-۱ چنین بر می‌آید که از مجموع کل درصد تبیین واریانس، ۵۹/۷۲ درصد مربوط به عوامل بازدارنده و ۴۰/۲۸ درصد مربوط به عوامل پیش‌برنده توانمندسازی دانشجویان در کارآفرینی ورزشی است. از این مدل چنین استنباط می‌شود که در حال حاضر برای توانمندسازی دانشجویان عوامل بازدارنده نقش پررنگ‌تری نسبت به عوامل پیش‌برنده دارند.

آزمون‌های مقایسه‌ای: برای مقایسه دو نوع عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در زمینه کارآفرینی ورزشی بر حسب متغیرهای اجتماعی اقتصادی و تحصیلی دانشجویان، ابتدا ترکیب خطی غیروزن‌دار گویه‌هایی که در تحلیل عاملی تأیید اعتبار شدند محاسبه شد. سپس از طریق آزمون من‌وایتنی (بین

جدول ۴- مقایسه عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی در بین گروه‌های مختلف پاسخگویان (آزمون من‌وایتنی)

متغیرها	گروه‌های پاسخگویان	عوامل پیش‌برنده		عوامل بازدارنده			
		میانگین رتبه‌ای	مقدار Z	معنی‌داری	میانگین رتبه‌ای	مقدار Z	معنی‌داری
جنسیت	زن	۱۸۴/۶	-۰/۷۲	۰/۴۹	۱۹۳/۳	-۰/۲۹	۰/۸۰
	مرد	۱۹۱/۵			۱۸۹/۵		
محل سکونت	روستا	۱۷۳/۳	-۰/۵۸	۰/۵۴	۱۹۰/۱	-۰/۳۹	۰/۷۱
	شهر	۱۸۰/۲			۱۸۶/۳		
داشتن تخصص و مهارت دیگر	بله	۲۰۹/۸	-۲/۳۴	۰/۰۱	۱۹۶/۵	-۰/۴۶	۰/۶۲
	خیر	۱۸۲/۳			۱۸۸/۷		
وضعیت اشتغال	خودشاغل	۱۱۱/۳	-۳/۱۷	۰/۰۰	۱۷۵/۳	-۱/۵۵	۰/۱۲
	خیر	۱۶۵/۶			۱۸۰/۷		

جدول (۵)، نتایج آزمون کروسکال والیس برای مقایسه عوامل پیش‌برنده و بازدارنده در بین گروه‌های مختلف پاسخگویان را نشان می‌دهد. مشاهده می‌شود که عوامل بازدارنده تفاوت معنی‌داری در بین هیچ کدام از گروه‌های مختلف پاسخگویان ندارد. با توجه به جدول ملاحظه می‌شود که عوامل پیش‌برنده بر حسب میزان

علاقه به رشته تحصیلی در بین دانشجویان متفاوت است. با توجه به مقدار میانگین رتبه‌ای ملاحظه می‌شود که دانشجویانی که علاقه زیادی به رشته تحصیلی خود دارند عوامل پیش‌برنده برای توانمندسازی را مهمتر ارزیابی کردند و از دیدگاه آنها می‌توان با عوامل فوق نسبت به کارآفرینی در حیطه ورزش اقدام کرد.

جدول ۵- مقایسه سطح وابستگی در بین گروه‌های مختلف پاسخگویان (آزمون کروسکال والیس)

متغیرها	گروه پاسخگویان	عوامل پیش‌برنده		عوامل بازدارنده			
		میانگین رتبه‌ای	مقدار χ^2	معنی‌داری	میانگین رتبه‌ای	مقدار χ^2	معنی‌داری
مقطع تحصیلی	کارشناسی	۱۶۵/۲			۱۶۷/۲		
	کارشناسی ارشد	۱۵۷/۴	۰/۵۷	۰/۷۷	۱۶۴/۵	۳/۱۴	۰/۱۹
	دکتری	۱۷۲/۵			۱۵۱/۲		
معدل	کمتر از ۱۲	۱۷۹/۱			۱۶۶/۷		
	۱۲-۱۵	۱۷۵/۴	۳/۲۲	۰/۱۶	۱۶۲/۳	۲/۷۵	۰/۲۳
	بیشتر از ۱۵	۱۶۶/۷			۱۷۵/۲		
سن	۲۰ سال و کمتر	۱۶۶/۳			۱۶۰/۳		
	۲۱-۲۵ سال	۱۵۵/۲	۳/۱۱	۰/۲۰	۱۶۱/۵	۱/۸۷	۰/۵۵
	۲۶ سال و بیشتر	۱۵۲/۶			۱۵۰/۲		
درآمد خانوادگی (میلیون تومان)	کمتر از ۵	۱۷۱/۵			۱۷۴/۲		
	۵-۱۰	۱۷۳/۴	۱۱/۰۱	۰/۰۰	۱۶۷/۶	۲/۴۵	۰/۳۵
	بیشتر از ۱۰	۲۰۱/۲			۱۶۵/۴		
علاقه به رشته	کم	۱۳۹/۲			۱۶۸/۱		
	متوسط	۱۵۵/۲	۷/۲۲	۰/۰۰	۱۵۶/۳	۳/۴۵	۰/۱۵
	زیاد	۱۸۷/۷			۱۶۰/۵		

بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادها

قابلیت بخش ورزش برای خلق فرصت‌های شغلی کارآفرینانه در طی سال‌های مختلف اثبات شده است. کارآفرینی ورزشی به تدریج به عنوان یک جریان بسیار مهم از تحقیقات ظهور کرده است. بر این اساس، محققان به طور فزاینده‌ای در حال ارزیابی جنبه‌های مختلف آن برای بهره‌برداری بیشتر از فرصت‌های کارآفرینی در بخش ورزش هستند. یکی از جنبه‌های مهم آن، قابلیت‌های ناشناخته فرصت‌های کارآفرینی ورزشی برای دانشجویان رشته تربیت بدنی است. بر این اساس تحقیق حاضر با تمرکز بر دانشجویان تربیت بدنی در پیش‌شناسایی و تحلیل عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان تربیت بدنی در کارآفرینی ورزشی ورزشی است. به این منظور در مرحله اول تحقیق با انجام مصاحبه با ۱۲ نفر از خبرگان ورزشی لیستی از لیستی از عوامل پیش‌برنده و بازدارنده توانمندسازی دانشجویان در زمینه کارآفرینی ورزش استخراج شد. تا در مرحله در معرض قضاوت نمونه‌ای شامل ۳۸۴ نفر از دانشجویان تربیت بدنی کشور قرار گیرد.

نتایج آمار توصیفی نشان داد که مواردی مانند "مشارکت در جشنواره‌های و رویدادهای برگزارشده مرتبط با کارآفرینی ورزشی"، "ورزشی بودن دانشجویان (داشتن پیش‌زمینه ورزشی)"، "برگزاری کم استارت آپ‌های بخش کارآفرینی ورزشی" و "امکان آشنایی با کارآفرینان موفق در کسب‌وکارهای ورزشی و گرفتن الگو" بیشترین میانگین را از دیدگاه پاسخگویان داشته است. این موارد نقش مهمی در کسب ایده‌های کارآفرینانه دارد، زیرا دیدن کارهای مشابه در جشنواره‌ها و استارت‌آپ‌ها اغلب صورت می‌گیرد و تعامل با کارآفرینان موفق در حوزه ورزش هم می‌تواند چنین ایده‌هایی را تقویت کند. در واقع می‌توان نتیجه گرفت که افزایش مشارکت در

جشنواره‌های ورزشی و همچنین آشنایی با کارآفرینانه موفق در ورزش به توانمندسازی دانشجویان کمک کند، در حالی که برگزاری اندک استارت‌آپ‌های ورزشی مانعی در راستای این توانمندی است. در تحقیق فراهانی و همکاران (۱۳۹۸) هم به نحوی اشاره شده است که در بخش ورزش افراد صاحب ایده و کارآفرین اما بدون سابقه ورزشی به علت مقاومت جامعه ورزش مجالی برای فعالیت پیدا نمی‌کنند و به تعامل با کارآفرینان اندک است. همچنین در تحقیقات انجام شده در خارج کشور هم اشاره شده که فرصت‌های تحقیقاتی و مطالعاتی باعث افزایش خودکارآمدی و توانمندی کارآفرینی و بهبود نگرش به کارآفرینی در بین دانشجویان می‌شود (Mosey et al., 2019). بنابراین ضرورت طراحی برنامه‌های مؤثر کارورزی و تحقیقاتی دانشجویان تربیت بدنی با بخش‌های مرتبط با کارآفرینی در خارج از دانشگاه وجود دارد.

در ادامه این تحقیق به منظور دسته‌بندی عوامل پیش‌برنده و بازدارنده نسبت به انجام تحلیل عاملی اکتشافی اقدام شد. نتایج این قسمت نشان داد که سه نوع عامل تسهیلات علمی و فن‌آوری، وجود دانشجویان باانگیزه و دسترسی به امکانات و زیرساخت‌ها به عنوان عوامل پیش‌برنده و چهار عامل ضعف نظام آموزشی، موانع مدیریتی و قانونی، محدودیت‌های مالی و ضعف حمایت‌های قانونی نیز به عنوان عوامل بازدارنده در توانمندسازی دانشجویان در زمینه کارآفرینی ورزشی خلاصه شده است. نتایج این مدل بیانگر این بود برای توانمندسازی دانشجویان عوامل بازدارنده نقش پررنگ‌تری نسبت به عوامل پیش‌برنده دارند. نکته مهم این است که در حال حاضر عوامل بازدارنده متعددی وجود دارد که مانع بهره‌برداری دانشجویان از فرصت‌های کارآفرینی ورزشی می‌شود. برخی از این عوامل متمرکز بر

آن توانمندسازی دانشجویان است که در دانشگاه انجام می‌شود، اما عوامل زمینه‌ای و ساختاری مؤثر در توسعه ورزش شامل مجموعه بی‌شماری از عوامل است که در سازمان‌های دولتی و غیردولتی برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود. تعامل این دو بخش ضرورت توسعه کارآفرینی ورزشی و در نهایت بهره‌برداری دانشجویان از بستر ایجاد شده است.

برخی پیشنهادهاى مرتبط با نتایج تحقیق به این شرح ارائه می‌شود. پیشنهاد می‌شود علاوه بر تقویت واحدهای عملی، ارتباط با کارآفرینان ورزشی گسترش یابد. همچنین ارتباط و تعامل با شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فن‌آوری نیز کمک‌کننده ایده‌پردازی دانشجویان خواهد بود. تحقیقات آینده می‌توانند بر این موضوعات متمرکز شوند و راهکارهای افزایش همکاری مراکز آموزشی و دانشگاهی با پارک‌های علم و فناوری و همچنین شرکت‌های دانش بنیان را تدوین کنند. به علاوه تحقیقاتی که بتواند، راهکارهای جذب حامی مالی و همکاری با بخش خصوصی و توسعه اسپانسر در زمینه‌های آموزشی در حوزه کسب و کار ورزشی را ارائه دهد باید مورد توجه قرار گیرد.

خیاط، ب.، محمدیان، ف.، ماجدی، ن. ۱۳۹۹. ارائه الگوی توسعه کارآفرینی ورزش زنان ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۲(۶۲): ۱۳۵-۱۶۴.

شریفی، ف.، خراسانی، ا.، فتحی و اجارگاه، ک.، صالحی عمران، ا. ۱۳۹۸. تعیین مولفه‌های اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان دانشگاهی با رویکرد آمیخته اکتشافی. دو فصلنامه نظریه و عمل در برنامه درسی، ۷(۱۳): ۲۹-۵۴.

صفری، ا.، سیاوشی، پ.، مفیدی، ش. ۱۳۹۸. ارائه الگوی توانمندسازی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان. چهارمین کنفرانس بین‌المللی دستاوردهای نوین

کلیت و ساختار آموزش عالی است که لازمه آن بازنگری کلی در ساختار آموزش عالی است. موارد از قبیل فقدان جنبه عملی و کمبود مهارت، ضعف عملی اساتید و عدم به روز رسانی محتوای درسی در تحقیقات پیشین (شریفی و همکاران، ۱۳۹۸) اشاره شده است. همچنین در برخی پژوهش‌های پیشین (صفری و همکاران، ۱۳۹۸) مهمترین نواقص و بازدارنده‌های توانمندسازی دانشجویان را نبود تعاملات سازنده، ضرورت اصلاحات در ساختار آموزشی و اداری دانشگاه معرفی کرده‌اند. برخی از نتایج این تحقیق با مطالعات پیشین (Lee et al., 2017) که بر نقش "شایستگی کارآفرینانه"، "انگیزه مثبت کارآفرینی"، "استفاده از فناوری خلاق" و "سرمایه‌گذاری مداوم در توسعه فنی" تأکید کرده‌اند همراستا است. بنابراین ضرورت دارد با تحلیل عوامل بازدارنده شناسایی شده در این تحقیق با اجرای طرح-ها و برنامه‌های شایسته‌تر سبب بهبود کسب و کارهای ورزشی و اشتغال‌پذیری دانشجویان رشته تربیت بدنی شد. باید توجه داشت که برای توسعه کارآفرینی در بخش ورزش می‌بایست عوامل متعددی همزمان با همدیگر کارکرد مطلوب خود را نشان دهند. بخشی از

منابع

بهارى دلپوند، م.، صاحبی پور، پ.، جمال عشینى، ل. ۱۳۹۸. تحلیل عوامل مؤثر بر کارآفرینی دانشجویان در استان گیلان. کنفرانس بین‌المللی مدیریت، حسابداری، اقتصاد و بانکداری در هزاره سوم. تهران.

ثانی، م.، حاجی انزوهایى، ز.، اشرف گنجویى، ف. ۱۳۹۸. مدل‌یابی اثر توانمندسازی روان‌شناختی بر آمادگی فردی برای تغییر در کارکنان وزارت ورزش و جوانان، فصلنامه آموزش علوم دریایی، ۶(۳): ۱۱۸-۱۰۶.

- Campanella, F., Della Peruta, M. R., and Del Giudice, M. 2013. The role of sociocultural background on the characteristics and the financing of youth entrepreneurship. An exploratory study of university graduates in Italy. *Journal of the Knowledge Economy*, 4(3): 244–259.
- Charney, A. and Libecap, G.D. 2000. Impact of Entrepreneurship Education, Insights: A Kauffman Research Series Kauffman Center for Entrepreneurial Leadership, Kansas City, MO.
- Chiang, C. F., and Hsieh, T. S. 2012. The impacts of perceived organizational support and psychological empowerment on job performance: The mediating effects of organizational citizenship behavior. *International journal of hospitality management*, 31(1): 180-190.
- Falkang, J. and Alberti, F. 2000. The assessment of entrepreneurship education. *Industry and Higher Education*, 14 (2): 101–108.
- Fayolle, A., Gailly, B., and Lassas-Clerc, N. 2006. Assessing the impact of entrepreneurship education programmes: a new methodology. *Journal of European industrial training*, 30 (9): 701–720.
- González-Serrano, M. H., Crespo Hervás, J., Pérez-Campos, C., and Calabuig-Moreno, F. 2017. The importance of developing the entrepreneurial capacities in sport sciences university students. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 9(4): 625-640.
- Greasley, K., Bryman, A., Dainty, A., Price, A., Naismith, N., and Soetanto, R. 2008. Understanding empowerment from an employee perspective: What does it mean and do they want it?. *Team Performance Management: An International Journal*, 14 (1/2): 39-55.
- Harsuki, K. (2007). Sports industry management center. Yogyakarta: Yogyakarta State University.
- Herrmann, K., Hannon, P., Cox, J., Ternouth, P., and Crowley, T. 2008. Developing entrepreneurial graduates: putting entrepreneurship at the centre of higher education. London: NESTA London.
- Jones, P., and Jones, A. 2014. Attitudes of Sports Development and Sports پژوهشی در علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و فرهنگی. اصفهان.
- علی‌آبادی، و.، خیاطی، م.، موحدی، ر. ۱۳۹۵. تاثیر مولفه‌های توانمند سازی روانشناختی بر اشتغال‌پذیری دانشجویان کشاورزی بوعلی سینا. پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، ۳۷: ۳۱-۲۱.
- غلامی، ف.، سعیدی رضوتنی، م.، محمدزاده قصر، ا. ۱۳۹۵. بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد نسبت به آینده شغلی. نهمین کنگره پیشگامان پیشرفت، ۶۵-۵۵.
- فراهانی، ا.، صغری‌نژاد، م.، فراهانی، ز. ۱۳۹۸. تحلیل عوامل بازدارنده رفتاری و انسانی در اشتغال و کارآفرینی ورزش ایران. نشریه: مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، ۶(۱): ۱۱-۲۱.
- کرمانشاهی، ش.، دلاور، ی. ۱۴۰۰. تأثیر توانمندسازی روان‌شناختی بر رضایت شغلی و کیفیت خدمات در بین کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان شرقی. چهارمین کنفرانس بین‌المللی سالانه تحولات نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری. تهران.
- موسوی نیارکی، س. ا.، خانلری، ا.، معصومی، ح. ر. ۱۳۹۸. شناسایی و الویت‌بندی عوامل مؤثر در افزایش صادرات تولیدات شرکت‌های دانش‌بنیان. چهارمین کنفرانس ملی توانمندسازی جامعه در حوزه علوم انسانی و مطالعات روانشناسی، مرکز توانمندسازی مهارت‌های فرهنگی و اجتماعی جامعه. تهران.
- Acs, Z.J. 2006. How is entrepreneurship good for economic growth? *Innovations*, 1 (1): 97-107.
- Autio, E., Keeley, R. H., Klofsten, M., Parker, G. G. C., and Hay, M. 2001. Entrepreneurial intent among students in Scandinavia and in the USA. *Enterprise and Innovation Management Studies*, 2(2): 145–160.
- Bergmann, H., Hundt, C., and Sternberg, R. 2016. What makes student entrepreneurs? On the relevance (and irrelevance) of the university and the regional context for student start-ups. *Small Business Economics*, 47(1): 53–76.

- of Business Venturing and Entrepreneurship, 12(3): 53-63.
- Linan, F., and Chen, Y.W. 2009. Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3): 593-617.
- Matlay, H. 2006. Researching entrepreneurship and education: Part 2: what is entrepreneurship education and does it matter? *Education Training*, 48(8/9): 704-718.
- Matlay, H. and Carey, C. 2007. Entrepreneurship education in the UK: a longitudinal perspective. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 14 (2): 252-263.
- Miri, A., Rangriz, H., and Sabzikaran, E. 2011. The relationship between organizational structure and employees' empowerment in National Iranian Oil Products Distribution Company. Kuwait Chapter of Arabian Journal of Business and Management Review, 33(831): 1-18.
- Mosey, S., and Kirkham, P. 2019. Research opportunities considering student entrepreneurship in university ecosystems. In *A Research Agenda for Entrepreneurship and Innovation* (pp. 155-167). Edward Elgar Publishing.
- Nowiński, W., Haddoud, M.Y., Lančarič, D., Egerová, D., and Czeglédi, C. 2019. The impact of entrepreneurship education, entrepreneurial self-efficacy and gender on entrepreneurial intentions of university students in the Visegrad countries. *Studies in Higher Education*, 44(2): 361-379.
- Oosterbeek, H., van Praag, M., and Ijsselstein, A. 2010. The impact of entrepreneurship education on entrepreneurship skills and motivation. *European Economic Review*, 54(3): 442-454.
- Pihie, Z. A. L., and Bagheri, A. 2013. Self-efficacy and entrepreneurial intention: the mediation effect of self-regulation. *Vocations and Learning*, 6(3): 385-40.
- Rae, D., Penaluna, A. and Dhaliwal, H. 2011. Higher education and graduate enterprise in the new era. *Graduate Management undergraduate students towards entrepreneurship: A university perspective towards best practice*. *Education+ Training*, 56 (8/9): 716-732.
- Jones, P., Pickernell, D., Fisher, R., and Netana, C. 2017. A tale of two universities: Graduates perceived value of entrepreneurship education. *Education 1 Training*, 59(7/8): 689-705.
- Juhanis, J., Hasmyati, H., and Badaru, B. 2020. Students motivation in taking sport entrepreneurship: A case study in an Indonesian university. *Journal of Entrepreneurship Education*, 23(2): 1-10.
- Jungnickel, P.W., Kelley, K.W., Hammer, D.P., Haines, S.T., and Marlowe, K.F. 2009. Addressing competencies for the future in the professional curriculum. New York: AJPE.
- Kim, H.Y. 2019. Analysis of the Performance of the Employment Support Field by the Government Specialization Project. *Journal of Industrial Convergence*, 17(2): 29-34.
- Kintu, D., Kitainge, K., and Ferej, A. 2019. Employers' Perceptions about the Employability of Technical, Vocational Education and Training Graduates in Uganda. *Advances in Research*, 18(2): 1-17.
- Knight, R. M. 1991. A proposed approach to teaching entrepreneurship. *Journal of Small Business and Entrepreneurship*, 9(1): 43-54.
- Kothari, S., and Handscombe, R.D. 2007. Sweep or seep? Structure, culture, enterprise and universities. *Management Decision*, 45 (1): 43-61.
- Krueger, N.F., Reilly, M.D., and Carsrud, A.L. 2000. Competing models of entrepreneurial intentions. *Journal of Business venturing*, 15(5-6), 411-432.
- Leal Filho, W., Vargas, V. R., Salvia, A. L., Brandli, L. L., Pallant, E., Klavins, M. 2019. The role of higher education institutions in sustainability initiatives at the local level. *Journal of Cleaner Production*, 233: 1004-1015.
- Lee, S. B. 2017. An analysis on the critical startup success factors in small-sized venture businesses. *Asia-Pacific Journal*

- new paths for understanding the field. Berlin: Springer.
- Teixeira, A.A., and Forte, R.P. 2009. Unbounding entrepreneurial intents of university students: a multidisciplinary perspective (No. 322). Universidade do Porto, Faculdade de Economia do Porto.
- Vanessa, R. 2012. Sport entrepreneurship: challenges and directions for future research. *International Journal of Entrepreneurial Venturing*, 4(1): 65-76.
- Weber, A. 2019. Financial Management Skills and Entrepreneurial Success: Evidence from Transaction-level Data. Working Paper.
- Yazdanifar, S. and Soleimani, M. 2015. The relationship between the skills needed by managers with the entrepreneurship sport managers. *International Journal of Sport Studies*, 5 (12): 1292–1298.
- Zang, B. 2020. Impact of the Internet on the Teaching Effect of Higher Education Based on Big Data Analysis. In *International conference on Big Data Analytics for Cyber-Physical-Systems* (pp. 956-962). Springer, Singapore.
- Market Trends, Winter, Higher Education Careers Service Unit, Manchester.
- Ratten, V., and Thukral, E. 2020. Sport Entrepreneurship Education. In *Sport Entrepreneurship*. Emerald Publishing Limited.
- Räty, H., Komulainen, K., Harvorsén, C., Nieminen, A., and Korhonen, M. 2018. University students' perceptions of their 'ability selves' and employability: a pilot study. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 4(2): 107-115.
- Reynolds, P. D. 1997. Who starts new firms? Preliminary explorations of firms-in-gestation. *Small Business Economics*, 9(5): 449–462.
- Roberts, J., Hoy, F., Katz, J. A., and Neck, H. 2014. The challenges of infusing entrepreneurship within non-business disciplines and measuring outcomes. *Entrepreneurship Research Journal*, 4(1): 1–12.
- Roffe, I. 2010. Sustainability of curriculum development for enterprise education. *Education and Training*, 52 (2): 140-164.
- Shepherd, D. A., and Patzelt, H. 2017. Trailblazing in entrepreneurship: creating